

VERBOND VOOR
NATIONAAL HERSTEL

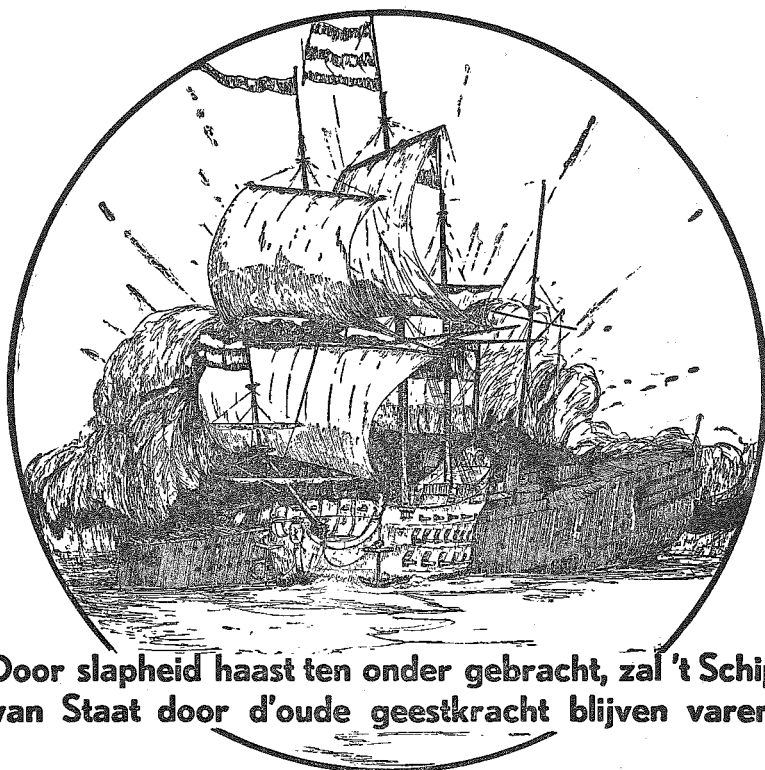
MANIFEST

Door slapheid haast ten onder gebracht, zal 't Schip
van Staat door d'oude geestkracht blijven varen.

Verbond voor Nationaal Herstel.

MANIFEST.

**Door slapheid haast ten onder gebracht, zal 't Schip
van Staat door d'oude geestkracht blijven varen.**

Onze Maatschappij is doodziek.
Zij lijdt in al haar geledingen.
Partijzucht en klassegeest vieren hoogtij.
Het gezag wordt neergehaald.
Landbouw, tuinbouw en veeteelt voeren een kwijnend
bestaan.
Een groot gedeelte onzer koopvaardijschepen is in de
havens opgelegd.
Machtige fabrieken werden gesloten.
Bloeiende bedrijven werden stopgezet.
Grootsche ondernemingen faalden.
De bestaanszekerheid van zeer vele landgenooten wordt
bedreigd of is reeds verloren gegaan.

Een groot deel van ons volk, **verbitterd en opgehitst** door misleidende theorieën van **volksmenners**, is geneigd zijn ellende te wijten aan het „kapitalisme” en verwacht uitsluitend verbetering van het communisme, het socialisme en die geestesrichtingen, welke bewust of onbewust bondgenooten van deze bewegingen zijn.

De afschuwelijke klasse-moraal en het platte historisch-materialisme hebben het zedelijk onderscheidingsvermogen van een deel van ons Volk verstoord.

De klassenstrijd heeft de volksziel van **haat** trachten te vervullen en met **verdachtmaking** en **afgunst** pogen te vergiftigen.

Geestelijke en zedelijke verwording gaan steeds verder.

Godsdienst, gezin en gezag, de fundamenteën van onze samenleving, worden ondergraven.

Een algemeene gezagscrisis belet doeltreffende bestrijding der oeconomische crisis.

Door het gebeurde op de „Zeven Provinciën” moet het voor ieder weldenkenden Nederlander duidelijk zijn, welke noodlottige en voor het Nederlandsche volk beschamende gevolgen de bestaande verslapping van het gezag met zich medebrengt.

Het **eigen recht der Overheid** is reeds gedurende langen tijd verzwakt, doordat de Regeering werd verdrongen van haar terrein: dat der uitvoerende Macht van den Koning en zijne Ministers.

In plaats van controleerend orgaan met budgetrecht, is het Parlement vergroeid tot Overheidsmacht, waardoor een krachtige gezagsuitoefening der Regeering in sterke mate wordt belemmerd.

De Regeeringen worden in vele gevallen verlaagd tot mandatarissen der partijen, welke partijen, in hun eigen belang, de regeermacht in handen trachten te krijgen.

Door de vele bemoeienissen met de regeeringstaak worden de werkzaamheden van het Parlement voortdurend uitgebreid, hetgeen er toe leidde, dat het zijn van volksvertegenwoordiger een beroep werd. En dit beroep dreigt onder den invloed der **belangenpolitiek** meer en meer een **broodwinning** te worden, waarvoor men zijn zelfstandig oordeel als volksvertegenwoordiger zoonoodig prijs geeft.

Het publiek belang wordt daarmee ondergeschikt aan het belang van personen en partijen, met het gevolg, dat in het Parlement meer dan eens een soort van ruilhandel gedreven werd met lands- en volksbelangen van de eerste orde.

Door het **partijwezen** zijn er, helaas, volksvertegenwoordigers, die **geen onafhankelijke houding** weten aan te nemen tegenover de partijleiders of kiezersgroep, welke hen in de Kamer bracht, dit in strijd met de Grondwet, die bepaalt, dat de leden van de

vertegenwoordigende lichamen stemmen zonder last van of ruggespraak met hen, die benoemen.

De eenige wijze, waarop aan de bovengeschetste wantoestanden in Staat en Maatschappij paal en perk kan worden gesteld, is de wedergeboorte van de

Nationale Gedachte.

Er zal dus moeten komen een **Nationaal Réveil**: dat beteekent een omzetting van de geesteshouding: dat beteekent het scheppen van een **nieuwe orde in Staat en Maatschappij**. Oude partijtegenstellingen, die zich overleefd hebben, dienen te verdwijnen. Wij staan in een nieuwen tijd, met gansch andere levensvraagstukken dan in de vorige en het begin dezer eeuw.

Egoïsme van personen, groepen en partijen moet bestreden worden door een bezielende actie van diegenen, die nog een zóódanig gevoel hebben voor onze nationale saamhoorigheid, dat eigen persoon of stoffelijk belang op den achtergrond treden.

Begrepen zal dienen te worden, dat men weder **plichten** heeft en niet alleen rechten, en dat er een groote bevrediging ligt in **plichtsbetrachting en samenwerking**.

Arbeid zal weder **gewaardeerd** dienen te worden om de **voldoening**, die deze in zich zelve geeft; kracht en zelfopofferingsgezindheid moeten hooger geschat dan slapheid, politieke handigheid en partij- of klassebelang.

Allen, die willen medewerken om' deze herstellbeweging te doen slagen, zullen moeten erkennen:

dat plichten gaan vóór rechten;

dat ons nationaal volksbestaan niet mag worden geschaad door het dienen van eigenbelang;

dat niemand zich op onrechtvaardige wijze mag bevoordeelen ten koste van anderen of van de gemeenschap.

Zonder eenigen twijfel zal een vernieuwing van den geest, als hier bedoeld, haar zeer grooten en gunstigen invloed op alle gebieden in Staat en Maatschappij doen gelden; met de **Nationale Gemeenschapsgedachte** als richtsnoer zal men in staat zijn zeer veel bederf uit te snijden, verspilling tegen te gaan, zeer veel onrecht te herstellen, zeer veel leed te verzachten.

Wij wenschen en verwachten dus: **een Nationaal Réveil; een Nationaal Herstel** en plaatsen daarbij het volgende op den voorgrond;

- 1e. Erkenning van het Christelijk karakter van ons volksleven als den historischen grondslag en den bezielenden geest onzer nationale beschaving.
- 2e. De nationale Staat als de staatkundige verwerkelijking van de historische vrijheidsgedachte op geestelijk en stoffelijk gebied.
- 3e. Trouw aan het Oranje-Huis.
- 4e. Versterking van het Overheidsgezag; géén treden van het Parlement op het terrein der uitvoerende macht.
Volkvertegenwoordigers, die het nationaal belang boven het partij-, groeps- of klasse-belang stellen.
Grondwetswijziging in nationalen geest. Verandering van het kiesstelsel.
Uitsluiting uit overheidsambten en militairen dienst van personen, die zich hebben uitgesproken voor ondermijning en gewelddadige aantasting van het gezag en de openbare orde.
- 5e. Bevordering van de Rijkseenheidsgedachte: handhaving en versterking van den band tusschen de verschillende deelen van het Rijk.
- 6e. Handhaving en verzorging van de weerbaarheid onzer Rijksgebieden tot wettige zelfverdediging tegen aanvallen van buiten.
- 7e. Handhaving van de individueele bestaansverantwoordelijkheid: de overheid zorge voor zoo gunstig mogelijke voorwaarden, waaronder men door arbeid, spaarzaamheid en goeden levenswandel tot bestaanszekerheid en welvaart kan komen.
Aanmoediging tot vorming en bescherming van kleine vermogens.
Bescherming in het bijzonder van de landbouwende bevolking als bron van onze nationale kracht.
- 8e. Bevordering van de nationale productie.
Krachtige bestrijding der werkloosheid, echter op oeconomischen grondslag.
- 9e. Één algemeene Nederlandsche radio-omroep met bijzondere radio-omroepvergunning voor speciale doeleinden.
- 10e. Tegengaan van overmatige arbeidsbeperking (winkel-sluiting).

11e. Hervorming der sociale verzekeringen, zoodanig dat deze ten bate komen van alle economisch zwakken, onverschillig, of zij al of niet in loondienst werkzaam zijn of geweest zijn.

Optreden tegen monopolistische en andere uitwassen zoowel van kapitaal als van arbeid.

12e. Gezonde internationale en interkoloniale samenwerking op basis van de Nationale Gedachte.

Ondergeteekenden richten dit Manifest tot allen, personen zoowel als organisaties, die, met terzijdestelling van politiek geharrewar, den opbouw en het herstel van de grondslagen van ons onafhankelijk volksbestaan met kracht willen aanvatten.

Het is daarbij niet de vraag, tot welken rang, of stand, of beroep men behoort; het gaat om de instandhouding, van hetgeen onze voorouders ons lieten; het gaat om de handhaving onzer nationaliteit; het gaat om de hoogste levenswaarden; het gaat om het welzijn van ons vaderland!

Ordelievende staatsburgers, mannen en vrouwen, vereenigt U!
Onverwijld!

Zij, die zich met den inhoud van dit Manifest kunnen vereenigen en bereid zijn deel te nemen aan de hierbedoelde actie voor **Nationaal Herstel**, worden verzocht, zich op te geven bij het Secretariaat van het Verbond voor Nationaal Herstel:

Javastraat 96, 's-Gravenhage. ¹⁾

Wij leggen er den nadruk op, dat wij niet zijn, noch wenschen te zijn, een nieuwe partij naast de bestaande. Wij vertegenwoordigen een zuiver Nederlandsche beweging, die onafhankelijk staat van en zich verheft boven elke huidige politieke partijformatie.

Wat vroeger gescheiden was, moet thans tegen de gemeenschappelijke bedreiging tezamen gaan. Wij doen ook in de eerste plaats een beroep op hen, die zich tot nog toe van het openbare leven hebben afzijdig gehouden, uit afkeer van de „politiek”. Zij kunnen de beste staatsburgers worden en juist in deze tijden van grooten nood hebben wij den steun van de besten noodig.

De wedergeboorte van den nationalen geest, dat is het **ideaal**, dat wij voor oogen hebben. Hoe ons doel zich **praktisch** zal verwezenlijken, hangt mede van Uw instemming af.

¹⁾ Hiervoor kan men gebruik maken van het formulier, dat zich achter in deze brochure bevindt. Tevens bevindt zich in deze brochure een formulier, waarmee men zich kan opgeven voor bijdragen in het noodzakelijke propagandafonds.

Het Comité van Initiatief van het Verbond voor Nationaal Herstel, ontstaan door oproeping van Generaal C. J. Snijders:

Mr. G. H. L. Arriëns; Mr. N. P. C. Arriëns; Notaris N. S. Arriëns; P. A. Arriëns, Directeur der Hollandsche Stoomboot-Maatschappij; Dr. P. V. Astro; D. C. M. Bauduin; Jhr. Mr. J. W. G. Boreel van Hogelanden, oud-burgemeester van Haarlem; Jhr. J. P. van den Brandeler; W. L. van den Burg; V. A. Doeve; B. W. Doornik; Maj. N.-I. L. b. d. H. L. H. Dommers; Prof. Mr. J. A. Eigeman; Mr. P. C. L. Eschauzier; M. M. Eyssel; B. H. Faddegon; Kapt.-Luit. ter Zee J. Th. Furstner; L. M. E. J. H. Geradts; L. L. F. de Greve; Mr. Dr. H. H. A. van Gybland Oosterhoff, Hoofdredacteur van „De Rijkseenheid”; Mr. A. J. A. A. Baron van Heemstra, oud-Gouverneur van Suriname; Kapt. t. Zee b. d. F. J. Heeris; Jhr. J. L. Hesselt van Dinter; D. van Hilten Azn.; A. G. Huiskens; E. Kannevorf; W. F. J. Kroon; Majoor Cav. b. d. H. W. C. E. Mathon; Mr. L. H. J. J. Mazel; Mr. S. Naayen; Prof. Mr. I. A. Nederburgh; Dr. Ir. J. G. J. C. Nieuwenhuis, Directeur van de Rotterdamsche Electricische Tram; C. P. van Norren; J. W. van Nouhuys; Prof. Dr. J. L. Pierson Jr.; G. J. W. Putman Cramer; C. A. de Rooy Azn.; Ir. J. G. Schlingemann; J. Smid, oud-Referendaris bij het Departement van Landbouw; Generaal C. J. Snijders; Mr. C. Süthoff; H. N. A. Swart, oud-Vice-President van den Raad van Ned.-Indië; Mr. O. Verdoorn; P. M. R. Versteegh; Ir. L. C. Westhoff; Kol. Artillerie b. d. A. T. H. Winter.

TOELICHTING.

Een ieder, die zich eenigermate rekenschap geeft van het maatschappelijk gebeuren, kan niet blind zijn voor het feit, dat er in alle lagen van ons Volk ontevredenheid bestaat over den gang van zaken in Staat en Maatschappij.

Die zeer groote en algemeene ontevredenheid geeft eenerzijds aanleiding tot betoogingen, demonstraties,stakingen en verzet tegen de bestaande maatschappelijke orde gericht, doch anderzijds ook tot het ontstaan van verschillende stroomingen in ons Volk, welke zich niet alleen kenmerken door hun duidelijk uitgesproken nationaal karakter, maar ook door hun vertrouwen in de grondslagen onzer historisch gegroeide maatschappij.

Duidelijk waarneembaar is in ons Volk een **herleefd nationaal bewustzijn**, een nieuw besef van de groote beteekenis onzer saamhoorigheid, welke in een onvruchtbaar politiek geharrewar ten onder dreigt te gaan; een duidelijk besef óók van de onschatbare waarden der persoonlijke en geestelijke vrijheid, welke vooral sinds den grooten wereldoorlog op allerlei wijzen worden belaagd.

De slaphed, waarmede de grondslagen van ons onafhankelijk volksbestaan en onze historisch verkregen rechten als vrije staatsburgers dikwijls worden overgelaten aan hen, die doelbewust een collectivistische dwanggemeenschap op het oog hebben, heeft een groot deel van ons volk tot vertwijfeling gebracht.

Sommigen meenen, dat het **Italiaansche Fascisme** de redder uit den nood zal moeten zijn; anderen, dat het **Duitsche Nationaal-Socialisme** uitkomst zal moeten brengen; maar een nog véél grooter deel van ons Volk heeft zijn vertrouwen in de politieke partijen grootendeels verloren en drijft vrijwel stuurloos rond.

Al deze groepen zijn het er echter over eens, dat een **doelbewuste houding** moet worden aangenomen tegen de vernielende krachten in onze samenleving, welke steeds grootere ontredde- ring, ver- ruwing, ontaarding en bederf vertoont.

In het Manifest is vooropgesteld de **wedergeboorte der Nationale Gedachte** als uitgangspunt eener **Herstelbeweging**, die de grondslagen van onze historisch gegroeide maatschappij niet alleen voor verdere afbraak wil behoeden, maar die deze weer wil versterken en tevens den bouw onzer Maatschappij aan een grondige herziening wil onderwerpen.

In de eerste plaats denken wij hierbij aan de **Christelijke grondslagen onzer Samenleving**. De hooge waarde hiervan staat wel buiten twijfel.

Verder moet onder de oogen worden gezien, dat in onzen tijd een **gezagscrisis** is waar te nemen, zoowel in het Gezin als in den Staat en in de Maatschappij.

In plaats van een vrije ontwikkeling der persoonlijkheid, gebonden door plichtsbetrachting, zelfopoffering en eerbied voor godsdienstige en historische waarden, is getreden, eenerzijds gezagsondermijning en bandeloosheid en anderzijds een lawine van overheidsmaatregelen, welke echter tegen de overal waarneembare verworping van den geest niets vermogen.

Er moet in de eerste plaats komen een verandering der geestes- houding, in het bijzonder door de **wedergeboorte der Nationale Gedachte**.

Deze nationale gedachte staat ons voor den geest in het Huis van hem, die haar voor het eerst als een levende werkelijkheid aanvoelde en begreep. „Als ziende het onzienlijke”. Want Prins Willem van Oranje, die behoort tot de grootsten onder de grooten, was de belichaming van de nationale gedachte. Door zijn Huis is deze gedachte in samenwerking met de natie, de wereld ingedragen. Zoo sterk spreekt voor ons de geschiedenis op dit punt, dat wij ons Nederland niet zonder Oranje, maar evenmin omgekeerd ons Oranje zonder Nederland kunnen denken.

Behalve de opleving der nationale gedachte is in Staat en Maatschappij bovendien noodig een **Nieuwe Orde**.

Deze Nieuwe Orde in den Staat betreft in het bijzonder de handhaving en versterking van het eigen recht der Overheid, n.l. dat der Uitvoerende Macht van den Koning en zijne Ministers.

Naast hun aandeel in den Wetgevendenden arbeid en het budgetrecht, hebben immers de **Staten-Generaal** slechts de handelingen der Regeering te controleeren.

Het parlement, dat o.a. als rem dient te fungeeren bij de vaststelling der rijksuitgaven, werkt nu in tegengestelden zin. De

Regeering ziet zich thans dikwijls gedwongen het parlement in te toomen.

Door de overdreven uitoefening van de bevoegdheden der Staten-Generaal en de bedilzucht van belangenvertegenwoordigers in het Parlement (o.a. door overmatige toepassing van het vragen- en interpellatierecht en het aannemen van moties), kan de gezagsuitoefening der Overheid zóó belemmerd worden, dat de Regeering vaak een speelbal is van de partijen.

In de Volksvertegenwoordiging geraakt het algemeen belang hoe langer hoe meer op den achtergrond om plaats te maken voor een onedelen strijd over partij-, groeps- en klassebelangen, terwijl ook niet zelden de persoonlijke belangen van beroepspolitici daarbij een rol spelen!

De publieke zaak wordt op deze wijze tot particuliere gemaakt, tot schade van Land en Volk.

In sterke mate wordt het systeem van beroepspolitici bevorderd door het huidige kiesrechtstelsel met zijn **evenredige vertegenwoordiging**. Daardoor is een verstarring der vertegenwoordigende lichamen ontstaan, welke nu al jaren voortduurt.

„Laat zitten, wat zit”, is een leuze geworden der beroepspolitici, die zich daardoor bestaanszekerheid trachten te verwerven.

Met de evenredige vertegenwoordiging en het daaraan verbonden lijstenstelsel moet voorgoed gebroken worden!

Tevens worde voorkomen, dat een numeriek sterke groep of klasse zóó'n overwegenden invloed op den uitslag der verkiezingen uitoefent, dat het belang dier groep of klasse de geheele politiek beheerscht.

Een **organisch kiesrecht**, dat zooveel mogelijk rekening houdt met de belangen van alle rangen, klassen en standen onzer samenleving, zal een frisschen wind doen waaien door het Parlement.

Dit kiesrecht zal het mogelijk moeten maken, dat de Staten-Generaal worden samengesteld uit **onafhankelijke personen**, voor wie het lidmaatschap niet het middel van bestaan is, maar een roeping, welke zij uitsluitend om de publieke zaak volgen, een verheven ambt, waarin zij geen partij- of persoonlijk belang, maar het **algemeene belang** hebben te dienen, zooals de Grondwet in art. 79 eischt.

Het aantal van zulke leden, die onze Nationale Vergadering thans zeker nog (maar in veel te gering aantal) telt, moet krachtig versterkt worden, en vooral dient hun ruggesteun verleend te worden door een Nationale Beweging, zooals wij die bedoelen. Komt deze vernieuwing, dan zullen de Staten-Generaal vanzelf de krachtige Regeering krijgen, die daarbij past.

Het bovenstaande geldt natuurlijk ook voor de andere vertegenwoordigende lichamen.

Hiermede is in het kort geschetst, hoe wij ons de noodzakelijke versterking van het **Overheidsgezag** denken en hoe een eind moct worden gemaakt aan het politiek bederf, dat schier overal aan den dag treedt.

In dit verband leggen wij de verklaring af, dat wij de Bijzondere Vrijwillige Landstorm en de Burgerwachten van zeer groot belang achten voor de handhaving van het gezag. Deze instituten dienen van Overheidswege zeer gesteund te worden.

Wat nu de oeconomische zijde van onze samenleving betreft, ook daar moet een nieuwe orde worden geschapen.

Men heeft het dikwijls voorgesteld, alsof het **privaatbezit een onrecht** is, dat zoo spoedig mogelijk moet verdwijnen.

Men vergat daarbij, dat de opheffing van het **privaatbezit tot geestelijke knechting, persoonlijke vrijheidsberooving en gezinsontwrichting voert**, zooals Rusland dit op afschuwelijke wijze heeft bewezen. Zonder den ongebreidelden hebzucht en den beurszwendel te willen goedpraten — integendeel, wij wenschen ook dat kwaad aan te tasten —, kan gezegd worden, dat het **privaatbezit** door de tijden heen een doeltreffend middel is gebleven, waarmede men door arbeidzaamheid, spaarzaamheid en goeden levenswandel tot **vergrooting der bestaanszekerheid kan komen**.

Dit betreft vooral onze **landbouwers** en onze **middenstanders**, die zich door noesten vlijt onafhankelijk hebben trachten te maken, maar zich thans, door de „democratische” methode der laatste tijden, den grond onder de voeten voelen wegzinken.

Op het platte land worden thans, als het ware, **Communisten gekweekt**, omdat de plattelandsbevolking in de tegenwoordige ontredde maatschappij geen vertrouwen meer kan hebben en er daarom toe geleid wordt haar oor te leenen aan de belagers der grondslagen onzer maatschappij.

Een nationaal belang van de eerste orde achten wij echter een welvarende zelfstandige landbouwende bevolking!

Men heeft het **Sociale vraagstuk** trachten op te lossen uitsluitend **via de loonen**, ten bate der **loonarbeiders** en ten laste der werkgevers, die daardoor genoodzaakt zijn die lasten weer zooveel mogelijk op de consumenten te verhalen of, waar dit niet kan, in groote moeilijkheden komen, zooals in den **landbouw** en in de onbeschutte bedrijven.

In de beschutte bedrijven bracht deze sociale politiek met zich mede, dat de **arbeid steeds duurder** werd en daardoor de kans op **werkloosheid** grooter dan ooit!

Teneinde die werkloosheid zooveel mogelijk te beperken, ging men er in verschillende landen meer en meer toe over om den arbeid binnen de landsgrenzen te houden en als gevolg daarvan werden hoe langer hoe meer **protectionistische** maatregelen genomen.

De tariefmuren werden steeds hooger en niettegenstaande men over technisch volmaakte verkeersmiddelen beschikt, zien wij het **internationaal verkeer** steeds meer geblokkeerd, alsof de wereldoorlog nog steeds voortwoedt.

Helpt protectie niet meer ter bestrijding der werkloosheid en is men dan genoodzaakt om onafwendbaren steun aan werklozen uit te keeren, dan is het oogenblik niet ver meer, waarop de

deugdelijkheid van het betaalmiddel moet worden aangetast!

Voegt men hierbij de groote economische moeilijkheden, die een onvermijdelijk gevolg zijn van den wereldoorlog en den **Vrede van Versailles**, van de industrialisatie van Japan, Engelsch-Indië en China, alsmede van het Russische experiment, dan begrijpt men, voor welke problemen ons land is geplaatst.

De oplossing van deze problemen wordt echter in hooge mate bemoeilijkt door onze tegenwoordige, zoogenaamd „democratische” politiek.

Allerlei in wezen socialistische practijken worden geënt op onze tegenwoordige maatschappij, welke allengs door die practijken overwoekerd wordt en tenslotte daaronder dreigt te bezwijken.

Het **privaatbezit** wordt aangetast door een onevenredig zware belastingheffing en door het waardeloos worden van ondernemingen, welke mede wegens de steeds hooger opgevoerde sociale zorgen moeten worden gesloten.

Bij de **economische depressie**, die er thans heerscht, heeft de **werkloosheid** dan ook ongekende afmetingen aangenomen en, omdat de ledigheid des duivels oorkussen is, dreigen vele arbeiders moreel ten onder te gaan, terwijl ons geheele volksvermogen daarbij wordt opgeteerd.

Grijpt men niet spoedig in, dan staat men binnenkort voor een catastrofe van vermoedelijk ernstiger aard dan die van den wereldoorlog.

De ervaringen der na-oorlogsche jaren hebben nu wel aangetoond, dat vele der sociale maatregelen, welke men in de laatste tijden heeft genomen, in lijnrechten strijd zijn met de grondbeginselen onzer maatschappij. Zij hebben dan ook tot **ontreddering** dier maatschappij geleid.

Natuurlijk zijn wij voorstanders eener gezonde sociale wetgeving; de **Nationale Gedachte** vormt geen tegenstelling met de **Sociale Gedachte**. Het wezen van de Nationale Gedachte brengt integendeel mede, dat er naar gestreefd wordt het Volk in al zijn lagen onder zoo goed mogelijke sociale omstandigheden te doen leven.

Men meene echter niet, dat het bevorderen van sociale maatregelen inhoudt, dat alleen maar **rechten** erkend worden. Gelijk wij in het begin uiteengezet hebben, vloeit uit de Nationale Gedachte voort een verandering van de geesteshouding: het erkennen van plichten: het verstaan van gemeenschapszin, zoowel door werkgevers als werknemers.

Een **werkgever**, die doordrongen is van de nationale gedachte, zal in zijn werknemers zijn medewerkers zien, die recht hebben op een menschwaardige behandeling en die hij onder geen enkele voorwaarde tekort mag doen, noch in loon, noch in rechten.

Een **werknemer**, die doordrongen is van de nationale gedachte, zal zijn patroon plichtgetrouw en eerlijk dienen.

Een behoorlijk arbeidsrecht zal nauwkeurig de **rechtspositie**

van alle werknemers moeten regelen, doch daarbij zal men moeten breken met de methoden der socialistische vakverenigingen, welke, als het ware, propageeren, dat **arbeiden uit-den-booze** is en dat een werkgever de **grootste vijand** van de werknemers is!

Men zal moeten begrijpen, dat **productieve arbeid de bron is van alle welvaart** en dat de **grootste productiviteit van den arbeid** en dus de **grootste welvaart slechts te bereiken is door samenwerking van alle lagen der bevolking!**

Daarom zal een algeheele herziening en vereenvoudiging van de arbeidswet noodig zijn, waardoor aan deze wet het karakter wordt ontnomen van den arbeid-als-een-last-beschouwende-wet.

Er zal moeten heerschen een **gezonde samenwerking in de bedrijven** en wij verwerpen op grond der Nationale Gedachte elk **misbruik van macht**, van welke zijde dan ook.

De loonsbepaling zal zoodanig in overeenstemming moeten worden gebracht met de economische omstandigheden, dat eenerzijds de werkloosheid zooveel mogelijk worde voorkomen en anderzijds de arbeidsloonen op die hoogte worden gesteld, als in het algemeen met een goed oeconomisch bedrijfsbeheer is overeen te brengen. Op deze wijze zal de **algemeene welvaart** groter kunnen worden.

Aan de werklozen dient zooveel mogelijk werk te worden verschaft. De moreel doodende steunverleeningen aan werklozen, waarbij geen arbeid wordt geëischt, moeten principieel worden bestreden, ook al zal het in gegeven omstandigheden onmogelijk zijn daarmede plotseling op te houden.

Er zal echter in het oog moeten worden gehouden, dat arbeiden voor een karig loon altijd nog beter is dan hopeloos leegloopen.

Dit zal ieder onderschrijven, die door de Nationale Gedachte gegrepen is.

De arbeidende klasse wordt **schromelijk misleid**, als haar wordt wijsgemaakt, dat het vastzetten van de loonen in haar belang is!

Integendeel! De grootste ellende, welke men de arbeidende klasse kan bezorgen, is **werkloosheid** en deze wordt juist door de loonpolitiek der heele en halve Marxisten in zéér sterke mate bevorderd.

Niet het **loon in geld** is voor den werknemer van het grootste belang, maar wel de hoeveelheid diensten en goederen, die hij kan ontvangen in ruil voor de diensten, welke hij zelf verrichtte.

Wat baten hooge loonen, als de prijzen in evenredigheid stijgen of als er werkloosheid door ontstaat, zoodat men b.v. zijn kinderen niet aan den arbeid kan krijgen?

Zoowel te hooge als te lage loonen leiden onverbiddeijk tot werkloosheid en die te bestrijden, is van het allergrootste belang voor ons Volk.

Onze gedachten gaan thans overzee, omdat wij weten, dat wij niet zijn een klein land van 8 millioen inwoners, doch het centrum van een groot wereldrijk, met een bevolking van ongeveer 70 millioen zielen.

Wij zijn innig overtuigd, dat Nederland een historische taak te

vervullen heeft in zijn overzeesche gewesten, zeker ook in het belang van de Inheemsche bevolking. Nederland heeft Indië in zijn huidige gedaante gevormd.

Daarom blijve de Rijkséénheid onaangetast; verzwakking of vernietiging van den band Nederland en de Indiën zou leiden tot een chaos in die Gewesten en tot den ondergang van Nederlands welvaart.

Wij mogen aan dit punt nog toevoegen, dat, ten aanzien van de oeconomische ontwikkeling van ons Rijk in Europa en Overzee, in het oog moet worden gehouden, dat dit groot is geworden door de vrije ontplooiing van zijn handel, bedrijf en landbouw en dat de toekomst van Nederland, gelegen aan de monding van voorname Europeesche rivieren, op de zee ligt. Dit sluit echter niet uit, dat in tijden van nood de nationale welvaart zooveel mogelijk worde verdedigd.

Tenslotte komen wij op voor een gezonde **internationale samenwerking**, welke naar onze overtuiging slechts mogelijk is op basis van de Nationale Gedachte.

Een ruim inzicht in onze eigen en anderer nooden moet onze Regeering leiden tot actieve en practische medewerking aan de ordening der Internationale verhoudingen, zonder eigen nationaliteit, eigen karakter en eigen cultuur geheel of gedeeltelijk prijs te geven.

Onze nationale roeping kan slechts verwezenlijkt worden in het kader van Europa.

Een nieuwe wereldoorlog zou ons beslist naar den ondergang voeren.

In het bijzonder zij thans het oog gericht op de hoogst noodzakelijke **interkoloniale samenwerking**, d. w. z. de samenwerking tusschen de koloniale mogendheden, ter bestrijding van het gemeenschappelijke, bolsjewistische gevaar in de Overzeesche Gewesten.

In het bovenstaande is getracht om, voorzoover nog noodig ter aanvulling van het manifest, een beknopte uiteenzetting te geven van de belangrijkste kwalen onzer samenleving en van de doeltreffendste middelen ter genezing daarvan.

En uit deze toelichting van het Manifest moge tevens blijken, dat wij het nieuwe niet zullen aanhangen of verwerpen, omdat het nieuw is, evenmin het oude zullen blijven volgen of zullen laten varen, omdat het oud is, doch dat wij trouw aan de traditie wenschen te zijn, in dien zin, dat wij eerbied hebben, voor hetgeen de vorige geslachten ons nalieten, en dat wij het nieuwe alleen dan wenschen te aanvaarden, indien het beter, schooner en verhevener is dan het oude, indien het nieuwe ertoe kan bijdragen om het Vaderland en ons Volk in betere, edeler en gelukkiger omstandigheden te brengen.

Dit zij zoo!

ONDERGETEEKENDE ¹⁾

van beroep ²⁾

wonende te ³⁾

straat en huisnummer ⁴⁾

Gemeente ⁵⁾

Provincie ⁵⁾

betuigt hiermede instemming met den inhoud van het Manifest met toelichting van het Verbond voor Nationaal Herstel.

Tevens verklaart ^{hij}/_{zij} zich bereid om *deel te nemen* aan de herstelbeweging, die door bovengenoemd Verbond zal worden geleid.

Voor verdere propaganda verzoekt ondergeteekende toezending van nog manifesten.

^{Zijn}/_{Haar} contributie als ^{deelnemer}/_{deelnemster} aan deze beweging stelt ondergeteekende vast op

Fl.

per jaar, te betalen in ⁶⁾ gelijke termijnen.

Wijze van betaling ⁷⁾

....., den ⁸⁾

Handteekening:

Op te zenden ALS BRIEF aan:
HET VERBOND VOOR NATIONAAL HERSTEL,
Javastraat 96,

'S-GRAVENHAGE.

¹⁾ Naam en voornamen voluit.

²⁾ Desgewenscht in te vullen.

³⁾ Plaats van inwoning eventueel met postbezorging.

⁴⁾ Nauwkeurige opgave s.v.p.

⁵⁾ Gemeente of Provincie, waartoe de plaats van inwoning behoort.

⁶⁾ Aantal termijnen, waarin men wenscht te betalen.

⁷⁾ In te vullen een der volgende opgaven:

a. te beschikken per quitantie.

b. zal per postwissel worden gezonden aan de Firma VAN SCHALKWIJK & Co., Javastraat 96, 's-GRAVENHAGE. (Op den postwissel te vermelden: „Verbond voor Nationaal Herstel”)

c. zal op de postrekening 47826 van de Firma VAN SCHALKWIJK & Co., 'S-GRAVENHAGE, door ondergeteekende worden overgeschreven. (Bij de storting te vermelden: „Verbond voor Nationaal Herstel”)

d. kan automatisch van mijne postrekening No. . . . worden afgeschreven.

e. zal door ondergeteekende in contanten worden afgedragen aan

⁸⁾ Datum van verzending.

N.V. DRUKKERIJ EN UITGEVERIJ V/H
C. DE BOER JR. — DEN HELDER